

DE ROTTERDAMSE WINDMOLENS

DOOR J. PH. A. ROTTEVEEL

KORENMOLENS

DE geboortedatum van de eerste Rotterdamse windmolen is niet precies bekend maar moet zeker in het begin van de 14de eeuw worden gezocht. Wel zou er hier ter plaatse al in de 13de eeuw een molen hebben bestaan doch we moeten op zijn minst gissen wat voor molen het was en waar hij stond.

De naam Rotterdam komt in 1283 voor het eerst voor. Het benodigde graan voor de toenmalige bevolking werd op de grafelijke windmolen gemalen tot 1352 ¹⁾ toen de graaf de molen verpachtte aan de stad en haar daarbij het recht gaf er meerdere molens bij te bouwen ²⁾. Dat men van dat recht gebruik heeft gemaakt lijdt geen twijfel. In 1553 zijn er al zeven molens bekend, in 1561 elf. Als we een der oudste plattegronden van Rotterdam, die van Jacob van Deventer uit 1562, ter hand nemen, zien we, dat het niet alle windmolens waren. Op de wallen staan zes houten standaards getekend. De andere molens behoorden tot de rosmolens. Ook een historische beschrijving over Rotterdam leert ons, dat er in 1584 'buyten de Stadt' ³⁾ maar zes Koorn-windmolens stonden, te weten, twee bij de Oostpoort en twee aan de Noordzijde van de Lombertstraat, een bij de Delfsepoort en een bij de oude Schiedamsepoort, en waren dese alle die voor de Stadt maalden, benevens nog vijf Ros-molens, maar Anno 1612 maalden voor de Stadt dertien Windmolens en tien Rosmolens' ⁴⁾.

In het begin van de 17de eeuw werden de houten windmolens vervangen door de bekende hoge stenen bovenkruiers. En het aantal windkorenmolens bleef groeien. Deze ontwikkeling lijkt ons schijnbaar verheugend. In werkelijkheid echter moesten de molenaars het hoofd bieden aan een onderlinge concurrentie. Het molenaarsgilde, dat een belangrijke stempel drukte op het doen en laten van de mulders, nam ingrijpende maatregelen om een climax in deze toestand te voorkomen. Reeds in 1687 consenteerde het gilde 'dat voortaan geen nieuwe Molens tot bak en moutmolens souden mogen aen komen dan met consent en ten gemeene profijte van het gilde'. Doch ook dat bleek niet voldoende en tenslotte gaf het gilde bevel om zeven van de bestaande molens te doen af-